

ภาคผนวก ก

กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

1. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน พ.ศ.2491(The Universal Declaration of Human Rights 1948) ¹

ข้อ 6

ทุก ๆ คนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นบุคคลในกฎหมายไม่ว่า ณ ที่ใด

ข้อ 13

(1) บุคคลมีสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายและในถิ่นที่อยู่ภายในขอบเขตดินแดนของแต่ละรัฐ.

(2) บุคคลมีสิทธิที่จะเดินทางออกจากประเทศใด ๆ, รวมทั้งของตนเองและที่จะกลับคืนสู่บ้านเกิดเมืองนอน.

ข้อ 14

(1) บุคคลมีสิทธิที่จะแสวงหาและพักพิงในประเทศอื่น ๆ เพื่อลี้ภัยจากการกดขี่ข่มเหง.

(2) สิทธินี้จะกล่าวอ้างมิได้ในกรณีการฟ้องคดีซึ่งโดยความจริงเกิดจากความผิดที่ไม่ใช่เรื่องการเมือง หรือจากการกระทำที่ขัดต่อความมุ่งประสงค์และหลักการของสหประชาชาติ.

¹ ประเทศไทยยอมรับ Genral Assembly Resolution 217 A(IIIX) of 10 December 1948 ซึ่งยอมรับปฏิญญานี้ตั้งแต่วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ.2491

2. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางแพ่ง (พลเมือง) และทางการเมือง พ.ศ.2509 (INTERNATIONAL COVENANT ON CIVIL AND POLITICAL RIGHTS 1966)¹

ข้อ 12

1. บุคคลทุกคนที่อยู่ในดินแดนของรัฐใดโดยชอบด้วยกฎหมายย่อมมีเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายและเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในอาณาเขตของรัฐนั้น
2. บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะออกจากประเทศใดรวมทั้งประเทศของตนโดยเสรี
3. สิทธิดังกล่าวข้างต้นย่อมไม่อาจถูกจำกัดดัดทอนอย่างหนึ่งอย่างใด เว้นแต่เป็นไปตามกฎหมายอันจำเป็นต้องมีเพื่อรักษาความมั่นคงของชาติ ความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุข หรือศีลธรรม หรือสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และสอดคล้องกับสิทธิอื่น ๆ อันรับรองไว้แล้วในกติกาฉบับนี้
4. บุคคลจะถูกรีดถอนสิทธิในการเดินทางเข้าประเทศของตนโดยพลการหาได้ไม่

ข้อ 13

คนต่างด้าวผู้อยู่ในดินแดนของรัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้โดยชอบด้วยกฎหมายจะถูกเนรเทศได้ก็โดยคำวินิจฉัยอันเป็นไปตามกฎหมายและย่อมมีสิทธิที่จะชี้แจงแสดงเหตุผลคัดค้านคำสั่งเนรเทศและมีสิทธิที่จะนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่ตั้งขึ้นเฉพาะเพื่อการนี้โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจและมีสิทธิที่จะมีทนาย เว้นแต่ในกรณีมีเหตุผลจำเป็น เพื่อความมั่นคงของชาติเป็นประการอื่น

ข้อ 16

บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับนับถือว่าเป็นบุคคลตามกฎหมายในที่ทุกสถาน

¹ ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฉบับนี้โดยการภาคยานุวัติ (Accession) เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2539 และมีผลบังคับกับประเทศไทยเมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2540

ข้อ 24

1. เด็กทุกคนย่อมมีสิทธิในมาตรการต่าง ๆ เพื่อการคุ้มครองเท่าที่จำเป็นแก่สถานะแห่งผู้เยาว์ในส่วนของครอบครัวของตน สังคมและรัฐโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน หรือกำเนิด.
2. เด็กทุกคนย่อมมีหลักฐานทางทะเบียนทันทีที่ถือกำเนิดและย่อมได้รับการตั้งชื่อ
3. เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับสัญชาติ.

3. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ.2532 (Convention on the Rights of the Child 1989)¹

ข้อ 7

1. เด็กจะได้รับการจดทะเบียนทันทีหลังการเกิด และจะมีสิทธิที่จะมีชื่อนับแต่เกิด และสิทธิที่จะได้สัญชาติ และเท่าที่จะเป็นไปได้ สิทธิที่จะรู้จัก และได้รับการดูแลเลี้ยงดูจากบิดามารดาของตน

2. รัฐภาคีจะประกันให้มีการปฏิบัติตามสิทธิเหล่านี้ตามกฎหมายภายในและพันธกรณีของรัฐภาคี ที่มีอยู่ภายใต้ตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เด็กจะตกอยู่ในสถานะไร้สัญชาติ

ข้อ 10

1. ตามพันธกรณีของรัฐภาคี ภายใต้ข้อ 9 วรรค 1 คำร้องของเด็ก หรือบิดามารดาของเด็กที่จะเดินทางเข้าหรือออกนอก รัฐภาคี เพื่อวัตถุประสงค์ของการกลับไปอยู่ร่วมกันใหม่เป็นครอบครัว จะได้รับการดำเนินการโดยรัฐภาคีในลักษณะที่เป็นคุณมีมนุษยธรรมและรวดเร็ว รัฐภาคีจะประกันอีกด้วยว่า การยื่นคำร้องดังกล่าวจะไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ร้อง และสมาชิกในครอบครัวของผู้ร้อง

2. เด็กที่บิดามารดาอาศัยอยู่ต่างรัฐกันกับเด็กจะมีสิทธิที่จะรักษาความสัมพันธ์ส่วนตัว และการติดต่อโดยตรงกับทั้งบิดาและมารดา ได้อย่างสม่ำเสมอ เว้นแต่ในสภาพการณ์พิเศษ เพื่อการนี้และตามพันธกรณีของรัฐภาคีภายใต้ข้อ 9 วรรค 1 รัฐภาคีจะเคารพต่อสิทธิของเด็กและบิดามารดาของเด็ก ในอันที่จะเดินทางออกนอกประเทศใด ๆ รวมทั้งประเทศของตน และสิทธิที่จะเดินทางเข้าประเทศของตน สิทธิที่จะเดินทางออกนอกประเทศใดๆ จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดที่กำหนดไว้โดยกฎหมายเท่านั้น และซึ่งจำเป็นสำหรับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ความสงบเรียบร้อย สาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน หรือสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และสอดคล้องกับสิทธิอื่น ๆ ที่ได้รับการยอมรับในอนุสัญญานี้

¹ ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญานี้โดยการภาคยานุวัติ (Accession) เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2535 และมีผลบังคับกับประเทศไทยเมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2535

ข้อ 11

1. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการต่างๆ ที่จะหยุดยั้งการโยกย้ายเด็กและการไม่ส่งเด็กกลับคืนจากต่างประเทศที่มีขอบด้วยกฎหมาย
2. เพื่อการนี้ รัฐภาคีจะส่งเสริมให้มีการจัดทำความตกลงทวิภาคี หรือพหุภาคี หรือการภาคยานุวัติความตกลงที่มีอยู่

